

¶ Porro hoc vnu est necessariu. hac vna p̄ci-
osa margarita quā nobil' vrginela pasto-
ralis inter nutricis oues inuenit. quā p̄ho
sanguine tincta et p̄parauit noīc margareta.
cur' hodie celebritas agit i edicula seu ca-
pella/qua tāq̄ loco celle et solitudis vtitur
exiguitas mea. sicut nycticorax cecutiēs i
domicilio. v'l sicut passer solitari⁹ in tecto.
Pro cul⁹ v̄gis rememoratōe notare fuita/
nim' paticulas cursim p̄sideratōes/ n̄ ap̄i
endas oībo. et h̄ sub metaphorā margarite
tibi pater et frater q̄ margaritū in deo chri-
stianissimi regis frācie/vtputa p̄fessor el⁹
rutilas p̄ciosu. Bñ vale. Scriptū lugdu-
ni die et loco p̄dictis. D. cccxxviiij.

Finit

Tractatus eiusdeꝝ

de oculo.

D Anisi sunt discipuli viso do-
mino. q̄b̄ ante dixerat. Bea-
ti oculi q̄ vident q̄ vos vide-
tis. Et nos de oculo multipli-
ci quo viderūt cū differam⁹.
aliq̄s p̄positōes seu p̄sideratōes sub nūe-
ro q̄dragenario sucascēsiōis tpi cōsecrato.
q̄s poterit plix⁹ elucidare cōmentū. Et p̄
mo de oculo in scipo. postmodū d̄ ipi⁹ ob-
iecto. tandem de actu suo r̄c.

Ocul⁹ generaliter accept⁹ est vis p̄cepti-
ua rei p̄ suā vel alteri⁹ illuminatiōe. q̄ sic oē
qd̄ manifestat̄ lumē est fm apostolū. sic oē
qd̄ manifestatiōem p̄cipit ocul⁹ dici p̄t.
Quod generaliter fit trib⁹ modis. intelle-
ctualiter. et rationaliter et sensualiter.

Oculus intellectual⁹ est vis p̄ceptiua et
abstractiua rex a motu et materia. h̄ est ab
h̄ et nūc. et a motu et atinuo sine p̄plexione
vel discursu. Qui triplex est. diuin⁹ angeli-
cus et h̄uān⁹. Diuin⁹ est ille q̄ respexit de⁹
hūilitatē ancille sue. de quo sapiens. Ocu-
li domini lucidiores sup solem.

Ocul⁹ sensualis est vis p̄ceptiua rex per
ppam v'l alienā spēm cū motu et atinuo.
h̄ est cū h̄ et nūc. vel nō sine illis. Et hic tri-
plex est. exterior. p̄prius extensus ad quicq̄s
sensus. Interior. cōmunis v'l imaginatiu⁹
in interiori p̄t cerebri. superior fantastic⁹ vel
estimatiu⁹ vel cogitatiu⁹/ q̄ rōnal⁹ vel
ratiocinatiu⁹ in hoīc dici p̄t in media cellu-
la et memoratiu⁹ in postrema.

Ocul⁹ carnis exterior p̄p̄e dictus pficit
trebus. q̄ sunt lux et lumē/color et species

cūs. necnō querid ait cognitiue sup spēs
lucis et coloris. et ita p̄portionabilitē de q̄t
tuoraliis sensib⁹ diceretur.

Ocul⁹ carnis exterior dicit̄ intuitiue vel
obiectaliter videre seu p̄cipe rem aliquam
dū res illa monet i obiectali p̄sentia p̄. pp̄
am spēs et imēdiatā. etiā dum perūt̄ res ob-
iecta. nec fallit hic ocul⁹ sed supior si iudi-
catrem p̄sentē dū sola species ei⁹ adest.

Ocul⁹ carnis iterioꝝ est vis p̄ceptiua re-
rū p̄ ppam spēs sed mediata. id ē a sensib⁹
exteriorib⁹ imēdiatē deriuatā. aut dum ac-
cipit̄ p̄sideratōes tanq̄s veras res q̄ru⁹
sunt species. et fallit mille modis tā somni-
ans q̄s vigilans dū furit et reuerisat.

Ocul⁹ carnis supior est vis p̄ceptiua re R
rū p̄ compositōem et diuisiōem spēz et in-
tentionū ab eis deriuatā a sensib⁹ p̄p̄is
et cōmuni⁹ p̄ abstractōes insup et discursū

Ocul⁹ diuin⁹ est vis p̄ceptiua oīm sine
specie extranea. sine cōpositiōe v'l diuisiōe.
sine qcunq̄s discursu. sine quacq̄s disticti
onē rēali vel ex p̄t rei/diuisiōis relatiōib⁹ exce-
ptis. et ita distictōes ideaꝝ fundant̄ sup
rebus ad extra obiectaliter acceptis p̄ opati
onem intellectus.

Oculus angelic⁹ ē vis p̄ceptiua sine acti-
distinto a substātā sua p̄ species rex vel
inatas v'l acq̄sitas tam sine discursu q̄s cū
discursu tā incoplere q̄s cōplore. Necnon
vnuersal⁹ et distincte. et h̄ p̄ species tā idē
tas a deo q̄s a rebus ut videt acceptas /z alī
ter q̄s p̄ sensum. Elioq̄n difficile est salnare
punitōes demonū et separat̄ aniaꝝ/cogni-
tiones insup singulares angelop̄. necnō lo-
cūtōes inter se et nobiscū.

Oculus intellectual⁹ human⁹ est vis p̄ce-
ptiua rex p̄ modū intelligibil⁹ oculi angeli-
ci sed vigore lōge dissimili p̄ statu vie aut
separatōis eius a corpore. sive causen⁹ spēs ab
influxu diuino sive recipiant̄ a rebus p̄ intel-
lectū irradiante sic p̄ eas /put h̄ intellectus
noſter irradiat̄ sup fantasmata. et oculus
catti sup colores.

Oculus intellectual⁹ human⁹ extinctus
fuit fm Hugone. sicut oculus carnis infē-
ctus / et ocul⁹ ratōnis contenebat⁹ adam
peccāte. dum p̄paratus est iumentis insi-
piētib⁹ et similis factus est illis. Nec repa-
ri p̄fecte ocul⁹ iste triplex sine vbo incar-
nato. quod est lux vera illuminās oēm ho-
minem veniente in hunc mūdū. et fide p̄i-
ficans corda nostra.

Ocul⁹ amoris tot modis dicit q̄ ad potentiā affectinā v̄l appetitivā seu volitivā q̄t modis dicit ocul⁹ apphēsiū v̄l aīalis vel intellectivus. Et ita sunt ocl̄i duo spōse et sponsi i cāticis. cognitōis sue et amoris q̄bō penetrat afficit et vulnerat ad amorez.

S Biectū cuiuslibz oculi ē ens i sua generalitate v̄l analogia suscep̄tū. siue visio sit natural⁹ et apphēsiua/ siue sit affectualis et appetitiva.

Obiectū ocl̄i diui ē ei⁹ cēntia i sui puritate r̄cepta/sine visio sit cēntial siue psonal et c̄. **Obiectū** ocl̄i angelici attingibile p natu- rā ē ens creatū/ et p grē lumē cū h̄ ens in- **Obiectū** oculi hūiani intellectu/ (creatū alis dū separ⁹ ea corpe pporcionat sibi tā q̄ oclo angelico. s̄ loge inferiori mō / et nō nisi p dispensatōem v̄l grām v̄l glāz. Et ita nō frustra collocata est anima rōnal i corpe/sed vt inueniret seipam / et pfecti deus cognoscere posset et amare et c̄.

Obiectū oculi intellectual dū est in corpore nō est de lege cōmuni/nisi fantasmat in corpe/aut saltem fantasmat et p fantasmat **Obiectū** oculi intellectual humani dūz est in corpe/freqnter h̄ fieri p grāz sine cō cursu fantasmatis. vt i raptu v̄l reuelatōe vel supmētali affectu. aut forte naturaliter sed in trāsitu solo. instar fulgurū co:uscatis **Obiectū** oculi carnis exterioris est sensibile pprīi cuiuslibet sensus exterioris/ q̄ si- nis generali capiēdo lux qdā sit obiectuz ocl̄i exterioris. vñ visio dī de qlibz sensatōe. vt vide qlit h̄ sonat aut redolēt. oīs ēi ma- nifestatio lux qdā est. et el⁹ pceptio visio dī.

Obiectū carnal oculi exterioris p (cī p̄cipi qnīq sc absentē p specie in sensu retē- tam. et sine sua specie naturaliter nō sentit.

Flec pprīe dicēdū est obiectū intuitiue sen-

tiri se absentē/q̄uis ita reputet.

Obiectū carnalis oculi iterioris q̄ omni- nis dicit est sensatio cuiuslibet sensus exte- rioris cū sensibilibz mūibz/q̄ sunt nume- rius/qnītas/figura/motus et quies

Obiectū carnal oculi superioris q̄ cogita- tiu⁹ velestimatū⁹ dī/vel rōcinatū⁹ i hoī bus/ē fantasmat v̄l imago/v̄l forma v̄l spe- cies ab imaginatōe diuīcta sensui cōi rece- pta v̄l inspecta/aut a mēozia q̄ posterior est **Obiectū** carnal oculi supio/ (refutata ris nō est simpliciter ab una reflexibil spe- cie suscep̄tū sed per varias cōbinatiōes et deductiōes et abstractiōes et diuisiōes et

resolutiōes constitutū.

Obiectū tā mētal q̄ carnal ocl̄i sic se vi- det habere/et ocul⁹ pfectior et sanior ipm p- cipe p nobiliori mō q̄ impfectior. q̄ mo- dus pfectōis iuxta pdicta diuersus ē et ml- tiplex. Et pindē p̄ cogscere intellect⁹ emi- neter oīa q̄ sensus vidēdo/audiēdo/olfaci- endo/gustādo/prectādo suo mō. q̄ nobi- lior ē purior. pulcior. atq̄ suauior q̄ i sen- su. sicut sensus cōmuni nō cognoscit que pprīus omnis et c̄.

Ivisio dei mental habet triplex. q̄ T- qdam ē facial et intuitiua. qdā spe- cularis et abstractiua/qdā nubila- ris et enigmatica. Lōformis ad triplicē co- gnitiōem. meridianā/matutinā et vespertinā Prima vt sol. secunda vt luna. tercīa vt auro- ra. Addit q̄rta quā possim⁹ anagogicam seu mysticā noīare. q̄ cōsistit in amoris vita **U**isio dei facial et intuitiua (li pceptōe nō habet a creature angelica v̄l hūiana p naturā et p grātā illuminatiōez. Si v̄o sit aliq̄ que mediat inter intuitiua et abstracti- ua noticiā. que. s. p̄sente obiecto sit intuiti- ua et absente sit abstractiua/nō est a proba- bilitate alienū.

Uisio dei facialis posita ē p doctores tri- plicit fieri. Uno mō q̄ dī effēt ipa forma- lis visio creature. Alio mō q̄ effēt obiectuz sine alia media specie. s̄ non visio. Tercio mō q̄ effēt obiectū imēdiatū. et mī mediāte specie videre cū lumē glīc potētiā deuī.

Uisio dei facialis h̄i potest v̄l (te et c̄. ad tpus vel ad ppetiū. et inter positōnes de modo visionis hui⁹ secūda prius enu- merata p̄babilitatem magis habet

Uisio dei specularis et sincera q̄ dī abstracti- ua n̄ intuitiua v̄l imēdiata habita ē ab an- gel⁹ et hoīb p statu nature p̄mitus institu- teān collatōz glīelz diuersiōe i v̄trīg. **U**isio dei specularis et sincera cōcessa est hoīb mundis corde p lumen grē special- dū cognoscit dī sine motu et p̄timō. id ē absolute sine hic et nūc/ et aliq̄ fantasmat. sed in cōceptu. p̄prio dei et absoluto.

Uisio dei specularis et sincera nō acq̄rit ab hoīb mō naturali/nisi p̄iūs creaturez v̄sioibz multis cū abstractōibz /resolutōibz multiplicitate factis cū studio v̄chemē- ti/imo talē posse haberī naturalis p sta- tu p̄senti negant. sicut nec lux pura videri potest nisi in corpe terminato.

Uisio dei specularis et sincera s̄ logefacili⁹ U-

De remedio pusillanimitate LXIX

¶ Christus per fidem spem et charitatem cum vita conserui purificante mentis oculum, quod per so-
is physicas disciplinas acquiritur, et per ratione-
tum quis esse potuit visio pauli reflecta super
actum quod intuitu videt deum. Et a pulcherria
miserie etiam dum habueret non videt preuilegium
habnegradi, quam a nullo illustri Damasce
¶ Visio dei specularum et sin. (In die vincendi)
cera non habet cum certitudine sine resolutione
ad etemplarum patrum quod est deus. Imo nec aliqua
veritas aliter cognoscitur infallibiliter et ostendatur
cum intentione Augustini in multis locis.
¶ Visio dei specularum et sincera non habet habet
in via permanenter et fixe, quod vix hora dimidia-
fit in celo metus silentium dum incursum totum fa-
tisatum turbat cordis sabbatum, et profusa
sunt habent omnia spes metus meror gaudium.
¶ Visio dei nubilarum et enigmatica pomeri-
ta quilibet alia cuiuscumque rei visionem, sic
color visionis comes est visio lucis seu lumi-
nis. ita nihil videre possumus nisi per irradia-
torem divini lumen directe vel obliquum abso-
lute vel confuse se monstrantibus.
¶ Visio dei nubilarum et enigmatica habet certis
sume et securissime per fidem mediatorum dei et ho-
minum portum quod per phisical studium. habet etiam pri-
am abnegationis modum quod tradidit a deo. quem
ob habet vocat tenebras atque caliginem, quod fit per
priuationem sicut tenebra prout oculis lucis dicitur.
¶ Visio dei quod nostrarum per anagogica per amo-
ris oculum faciliter obtinet in via quod visio spe-
cularis sincera. quia nec optima percessisse nec
comitate esse in mystica visione sicut nec intu-
itiva visione sicut canis cecus odorat per das.
¶ Visio dei anagogica habet per the- (sua)
ologiam mysticam docente ignorantem ignore co-
iungit sub diuina caligine, quodvis sine corpore
a fantasmatore. dum amor intrat ubi cognitione
foris stat sufficit oculo amoris quod oculi co-
gnitionis monstrauerit ei dilectionem suum etiam
sub enigmate fidei seu profuse, quod posuit tene-
bras latibulum suum quod subintrans amor dicitur.
Et nos illuminatio mea in deliciis meis.
¶ Visio dei qualiscumque non sufficit viatori-
bus ad glorie consecrationem, sed necessaria
magis est diuinorum impletio mandatorum, quod
enim dicit se nosse deum et mandata eius non
custodit mendax est, qui autem sic fecerit et
docuerit homines hic magnus vocabitur in re-
gno celorum, ubi visio et tota merces et gau-
dium plenum.

Finit

Tractatus eiusdem

de remedio pusillanimitate scrupulosi-
tatem deceptorias inimici solatorem et sub-
tiles eius temptationes, quod nonnullis videtur gal-
lice ab ipso patre scriptus et ab alio in latinum
translatus.

¶ Si pusillanimis est pauidus et
cauere sibi dura nimio timore
Si enim cor suum et naturalia se-
queritur ad despatorem vel nimi-
am mentis delectorem pueni-
et. Timor est utilis duris et dissolutus ac re-
missis, quod timor terret et custodit. Timora-
tis vero atque pauidis si accedat timor ad pec-
catum eos adducet. Unde querere se debent
magis ad solatoria et dulcia quod ad contra-
ria. Contrariis enim propria curantur frigidis ca-
lida transire et calida frigidis. Stultus vero
esset quod calor est calori et frigus frigori adiudiceret.
Ortus irrigatus siccitatis tempore sed satis proplu-
tus non amplius irrigatus. Qui vero scit excole-
re oritur suum iperit et si nesciat excolere ani-
mam suam. Anima enim per quod ore est. Imo per quod celi-
am quod corpus. Unde per regulam generali habet
dum est, ut in quantum temptatione de quod impugna-
tur spiritus propria obijciatur. Sic enim proprie sunt
demones de quodam monacho quod ipsos profunde-
ret, quod cum ipso eum vellent extollere, ipse se dep-
mebat, et cum eum in despatorem niterent ipel-
lere, ipse ad spem se erigebat. Aliquod per cordis
pusillanimitatem putat se despare cum non de-
sperat, sentiunt enim mortales despatios per pusil-
lanimitatem cordis, et hunc sensum putat consi-
ensem. Sed quantumque sentiat etiam si qua-
si opiantur hacten temptatione, quod diu ratio tra-
dictit nec co-sentit, hi tales charitate non amittunt. Ignis quod in die ardet in nocte opiri soli
cineribus, a quibus ita extinguitur ut tamen mane alter
dies scintilla aliquis inueniatur, quod scintilla
dum est. licet lateat nihilominus tamen ibide in-
uenit, et de eadem modica scintilla tam vehe-
mēs ignis reparet sicut prius. Ita de scintilla
charitatis quod quantumque opiat temptationibus
si intentio hec maneat in ipsa ut adhæreat do-
cere nullatenus sentire velit alicui mortali pec-
cato vivus remanet secure ipse ignis chari-
tatis, quod postea tantum magis erit ut puer. Ex-
empli aliud non dissonum a proposito de pugilem
duello, quod quantumque delectat et peccat non
reputat victus nisi sentiat dicendo. Red-
do me victum. Sic nec spūs hominis vincit a
diabolo nisi consensus voluntatis adueniat.

ff